

UCHWAŁA NR XVII/97/19
RADY GMINY SŁAWNO
z dnia 30 grudnia 2019r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2020 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506, poz.1309, poz. 1696 i poz. 1815) oraz art. 4¹ i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r. poz. 2277) Rada Gminy Sławno uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Stanisław Zduński

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCI
NA 2020 ROK**

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020r określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Niniejszy program jest kontynuacją działań podejmowanych w latach poprzednich i stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020.

Podstawę prawną opracowania Programu stanowią:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018.2137).
- 2) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020.
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390).
- 4) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Sławno na lata 2016-2020.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLOWEGO NA TERENIE GMINY SŁAWNO

1. Teoria przyczyn i skutków alkoholizmu

Przy założeniu, że przyczyny alkoholizmu mogą mieć różny charakter i stanowić podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie w niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu.

Choroba alkoholowa może mieć wiele podstaw. Wśród nich wyróżnia się, bowiem przyczyny:

- biopsychiczne- zaburzenia emocjonalne i związana z nimi podatność na uzależnienia, zaburzony rozwój osobowości, nadpobudliwość psychiczna, brak odporności na stres, choroby somatyczne i psychiczne, nerwice, uszkodzenia mózgu, podatność na uzależnienia, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego,
- psychospołeczne- zaburzone oddziaływanie środowiska rodzinnego i szkolno-wychowawczego, czego przyczyną jest brak lub niedostateczne zaspokojenie określonych potrzeb jednostki, różnorodne niepowodzenia w życiu (w sferze zawodowej lub osobistej), co może być przyczyną wycofania się jednostki w świat iluzji,
- kulturowe- określona moda, potrzeba odniesienia sukcesu, zbyt mała ilość rozrywek, brak atrakcyjnych zajęć, ogólna dostępność środków odurzających, sprzeciw wobec obowiązujących i społecznie akceptowanych systemów norm i wartości, chęć zaspokajania określonych potrzeb, brak celów i perspektyw.

2. Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin-osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno funkcjonuje m.in. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Gminny Program Wspierania Rodziny.

Realizacja zadań wynikających z w/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 miejscowości, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na lokalnej infrastrukturze społecznej w tym: edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nieakceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność Szkół, GKRPA, GOPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

Informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

3. Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

4. Dane statystyczne

Według danych na m-c grudzień 2018 r. w gminie mieszkało 7834 osób, w tym 3924 kobiet i 3910 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2016	2017	2018
liczba urodzeń	104	108	93
Liczba zgonów	65	85	87
Saldo	+ 39	+23	+6

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać w roku 2018 w stosunku do lat 2016-2017 dość znacznie spadła ilość urodzeń. Systematycznie natomiast wzrasta ilość zgonów.

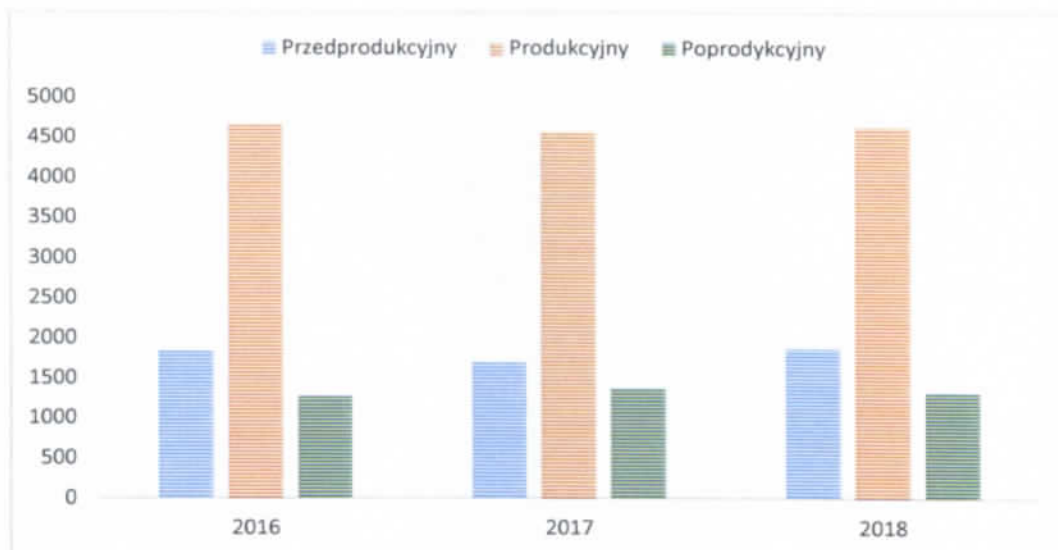
Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział w wieku aktywności zawodowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2016	2017	2018
Wiek przedprodukcyjny w tym: kobiety mężczyźni	1840 888 952	1690 825 865	1868 899 969
Wiek produkcyjny w tym: kobiety mężczyźni	4676 2135 2541	4564 2094 2470	4647 2138 2509
Wiek poprodukcyjny w tym: kobiety mężczyźni	1260 866 394	1362 906 456	1319 887 432

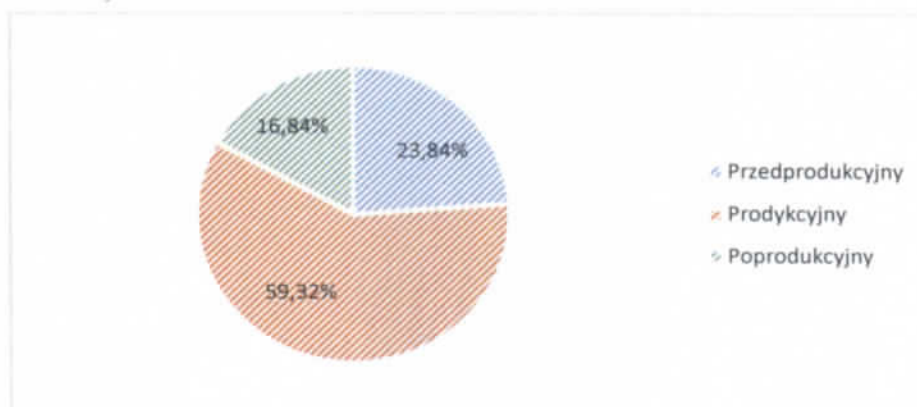
Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2018 r. osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią – 23,84% populacji,
- produkcyjnym stanowią - 59,32 % populacji,
- poprodukcyjnym - 16,84% populacji

co oznacza, że jest to zdecydowanie gmina w wieku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2016	2017	2018
Przeciętna liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	58	57	45
Przeciętna liczba rozwodów	6	9	8
Saldo	+52	+48	+37

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać społeczeństwo nadal podchodzi do instytucji małżeństwa z rozwagą, o czym świadczy stosunkowo nieznaczny procent rozwodów w stosunku do zawartych związków małżeńskich. Na podkreślenie zasługuje jednak dość znaczny spadek zawartych małżeństw w 2018r. w stosunku do lat poprzednich i jednak zmieniający się corocznie stosunek małżeństw do rozwodów z tendencją do corocznego wzrostu rozpadu rodziny.

5. Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy w poprzednim roku funkcjonowało: 8 Publicznych Szkół Podstawowych oraz 4 punkty przedszkolne, łączna ilość uczniów w 2018r. – 765 w tym szkołach podstawowych – 670 i w klasach gimnazjalnych –96; dodatkowo w punktach przedszkolnych – 139 dzieci i 114 dzieci w oddziale „0”.

Ponadto znajdują się 2 instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka); oraz Ośrodek Zdrowia; punkt apteczny.

Działają również szereg organizacji pozarządowych w tym mi.:

- 6 klubów sportowych,
- 9 OSP,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno” Tradycja i Rozwój”
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich.

W ramach działań pomocowych na terenie gminy stale funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw.

6. Rynek napojów alkoholowych

Tabela Nr 4. Sprzedaż napojów alkoholowych –limity i stan faktyczny

Lp.	Lata	2016	2017	2018
1	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Gminy	60	60	55
2	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	45	45	45
3	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	15	10
4	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	85	23	20
5	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	4	1	1
6	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	3	2	3

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Jak widać limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na przestrzeni lat jest niezmienny, spadek natomiast odnotowano w punktach sprzedaży napojów alkoholowych zarówno przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży jak i poza nim.

7. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu i Komenda Powiatowa Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej w tym działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”) jak i w zakresie dbałości o „abstynencję” mieszkańców.

III. DZIAŁANIA POMOCOWE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane zasoby i dostępne instrumenty.

Instytucjami pierwszego kontaktu z dziećmi są przedszkola i szkoły podstawowe. Dlatego też to one w przypadku niepokojących sygnałów podejmują stosowne działania. Podstawowy nacisk położony jest zarówno na wczesne reagowanie jak i działalność profilaktyczną.

W ramach prowadzonych zajęć posiadają, bowiem programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- 1.) promowanie zasad zdrowego stylu życia;
- 2.) zapobieganie uzależnieniom;
- 3.) radzenie sobie z własną i cudzą agresją;
- 4.) poznawanie systemów wartości i wpływów społecznych;
- 5.) pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania;
- 6.) nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów;
- 7.) promowanie życia bez uzależnień.

Dodatkowo w celu wszechstronnego wsparcia różnych grup społecznych na terenie Gminy szereg instytucji podejmuje działania wspierająco- naprawcze.

Dlatego też wychodząc naprzeciw problemom w tym zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwi mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu - niezmiennie od 2010r. ilość uczestników to 60 osób/ limit miejsc/.

Z takiej pomocy od 2018r. mają również możliwość skorzystać mieszkańcy Gminy Mniszków.

Ponadto stosowną pomoc dla rodzin i osób borykających się w wieloma problemami oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej -jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa jak i usługowa oraz praca socjalna, pomoc logopedyczna, zabiegi rehabilitacyjne. Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, oraz ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 5. Ilość osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej

Lata	2016	2017	2018
Łączna ilość osób/ rodzin korzystających ze świadczeń w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym z:	643	687	563
pomocy finansowej	114	91	76
pomocy rzeczowej	487	415	361
pomocy usługowej	7	9	11
pomocy rehabilitacyjnej	623	588	545
pomoc logopedycznej	206	243	249

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać we wskazanym zestawieniu w 2018r. znacznie zmalała liczba osób/ rodzin korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej. Systematycznie natomiast wzrasta liczba osób korzystających z pomocy usługowej i pomocy logopedycznej.

Wynika to m.in. z faktu zmian ustawowych w wyniku, których Ośrodek wdraża szereg dodatkowych form wsparcia dla rodzin w szczególności dla rodzin z dziećmi. Realizowane są, bowiem stypendia szkole, dożywianie dzieci i młodzieży, „Dobry start” / tzw 300+/, świadczenia wychowawcze / tzw. 500+/, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, pomoc żywnościowa oraz inne świadczenia realizowane zgodnie z ustawą o pomocy społecznej /m.in. zasiłki okresowe, zasiłki celowe/.Powyższe formy wsparcia znacznie poprawiają kondycję finansową rodzin.

Tabela Nr 6. Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp.	Przesłanki udzielenia pomocy	2016	2017	2018
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	108	98	91
2.	Bezrobocie	133	86	50
3.	Niepełnosprawność	50	56	53
4.	Długotrwała choroba	119	96	92
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	32	29	19
6.	Alkoholizm	2	3	3
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	1	1	0
8.	Zdarzenie losowe	3	2	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli niezmiennie od wielu lat głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ są potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba oraz bezrobocie. Jak wcześniej sygnalizowano widoczna jest jednak ogólna tendencja spadku potrzeby wsparcia poszczególnych grup w myśl ustawy o pomocy społecznej. Nadal niezmiennie sporadycznie ośrodek udziela wsparcia osobą z problemami alkoholowym-podejmowane są wówczas inne działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Jak powyżej wskazywano aktualny system prawny sprzyja wsparciu finansowemu rodzin. Wynika to m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Tabela Nr 7. Ilość rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych

Lp.	Świadczenia rodzinne	2016	2017	2018
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	487	494	442
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne w tym:	348	337	299
3.	- na 1 dziecko	85	87	76
4.	- na 2 dzieci	154	137	115
5.	- na 3 dzieci i więcej	113	113	108

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Warto zauważyć, że bez pomocy nie pozostają również rodziny „ po przejściach”, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tab. Nr 8. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2016	2017	2018
1.	Liczba rodzin	19	16	16
2.	Liczba osób	31	31	29

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Ponadto dużym wsparciem dla rodzin jest tzw. świadczenie „500+” wprowadzone ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z której w 2018 skorzystało wiele rodzin.

Tabela Nr 9 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „500 +” z podziałem na ilość dzieci uprawnionych do zasiłku

Lp.	Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego w tym:	2016	2017	2018
	łącznie	635	714	680
1.	na 1 dziecko	314	293	240
2.	na 2 dzieci	201	220	220
3.	na 3 dzieci	90	153	172
4.	na 4 dzieci	22	31	24
5.	na 5 dzieci	5	12	18
6.	na 6 dzieci i więcej	3	5	6

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Warto podkreślić, że powyższe zestawienie w 2019r. ulega znacznej zmianie, gdyż od tego roku świadczenie tzw. 500+ otrzymują rodziny bez względu na dochód, co w znacznym stopniu przyczynia się, do jakości życia rodzin.

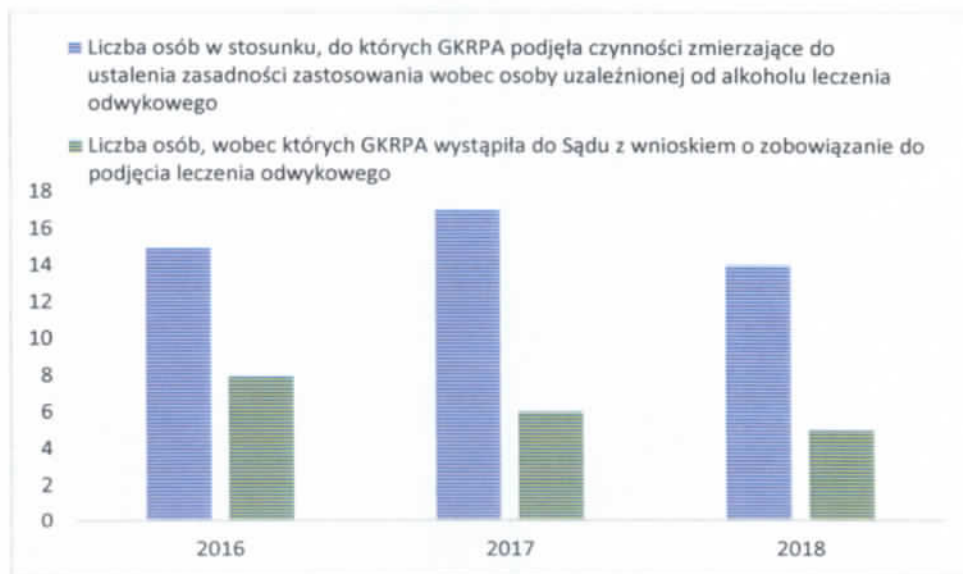
Ponadto niezależnie od dochodu od 2018 realizowane jest jednorazowe świadczenie tzw. „300+, z którego w roku ubiegłym skorzystało 713 rodzin na 1139 dzieci.

Oprócz działań w formie różnego typu świadczeń działania pomocowe i interwencyjne prowadzi również powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. działania pomocowe

Tabela Nr 10 Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2016	2017r.	2018r.
1	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu leczenia odwykowego	15	17	14
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	8	6	5

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

Jak więc widać liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do zobowiązania podjęcia leczenia systematycznie maleje, co może wynikać z faktu świadomego podejmowania dobrowolnego leczenia odwykowego.

Warto zauważyć, że w celu pełniejszego zdiagnozowania problemu rodziny oprócz wielokrotnych rozmów z osobą nadużywającą alkoholu prowadzone są rozmowy z członkami rodziny – wielokrotnie ofiarami przemocy

Jak wiadomo alkohol niejednokrotnie jest sprawcą zagrożenia nie tylko zdrowia, ale i życia, dlatego też zachodzi potrzeba działań policyjnych, co przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela Nr 11. Liczba działań Policji w stosunku do osób nietrzeźwych

Lata	2016	2017	2018
Liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych i osadzonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych lub przewiezionych do Izby Wyrzeźwień	10	10	11

Źródło: Komisariat Policji w Paradyżu

Jak widać na powyższym zestawieniu przez ostatnie trzy lata ilość zatrzymanych osób nietrzeźwych jest prawie na tym samym poziomie.

Warto podkreślić, że wielokrotnie alkohol przyczynia się również do agresywnych zachowań, których efektem jest uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty.” Biorąc pod uwagę fakt, że stanowi to 90% prowadzonych przypadków każdorazowo rodziny z problemem przemocy informowane są o możliwości podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego domownika. Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 12. Działania na rzecz przemocy w rodzinie

Lp.	Procedura „ Niebieskiej Karty”	2016	2017	2018
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	23	26	25
2	Liczba realizowanych „ Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	25	33	28
	• Policji	21	22	21
	• przedstawicieli oświaty	0	0	0
	• przedstawicieli GOPS	4	10	6
	• pracownika służby zdrowia	0	0	0
	• PCPR w Opocznie	0	1	1
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	62	75	58
4	Liczba zamkniętych „ Niebieskich Kart”	18	28	18

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba rodzin, w których realizowana jest procedura „ Niebieskiej Karty” jest na bardzo zbliżonym poziomie. Stale dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „ Niebieskiej Karty” jest Komisariat Policji, a w dalszej kolejności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Sporadycznie, jako uruchamiający procedurę „ Niebieskiej Karty” jest PCPR. Nadal brak natomiast w tej kwestii działań przedstawicieli oświaty czy służby zdrowia. Wynikać to może jednak z faktu, że we wskazanych przypadkach ofiarami przemocy są osoby dorosłe; dzieci natomiast są jedynie / lub „ aż”/świadcami zachowań przemocowych. Dlatego też pierwsze działania interwencyjne podejmują instytucje mające kontakt w dorosłymi domownikami.

Dodatkowo w ramach zwiększenia pomocy specjalistycznej corocznie Wójt Gminy Sławno zawiera Umowę ze Starostą Powiatu Opoczyńskiego na świadczenie usług Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego będącego w strukturach PCPR w zakresie:

- a) poradnictwa prawnego,
- b) poradnictwa psychologicznego,
- c) terapii indywidualnej i grupowej,
- d) terapii rodzin,
- e) poradnictwa socjalnego.

Tabela Nr 13. Osoby korzystające z pomocy Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie

Lata	2016	2017	2018
łączna ilość osób/rodzin korzystających z Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego z terenu Gminy Sławno	33	21	47

Źródło: Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

Jak widać w 2018r. znacząco wzrosła liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w PCPR.

IV. CEL PROGRAMU

W celu realizacji niżej wymienionych działań przyjęto cel główny, którego osiągnięcie oznacza prawidłową realizację wskazanych zadań.

Cel główny Programu to: Ograniczenie skali występujących na terenie Gminy uzależnień oraz ich negatywnych następstw w szczególności przemocy w rodzinie poprzez:

- prowadzenie działalności profilaktycznej ukierunkowanej w szczególności na dzieci i młodzież,
  - zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
  - zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.

V. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania	Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy	Czas realizacji	Koszt realizacji
I. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożycia napojów alkoholowych	1.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA	Według składanych wniosków	7.000.00 zł.
	2.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających reklamę i promocję napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	3.	Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	4.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	Wójt Gminy GKRPA	Praca ciągła	
	5.	Rozpatrywanie na bieżąco spraw napływających z terenu gminy dotyczących problemu uzależnienia.	Wójt Gminy GKRPA GOPS Zespół Interdyscyplinarny	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.	Wójt Gminy GKRPA GOPS	Według potrzeb	

<p>II. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych skierowana w szczególności na dzieci i młodzież</p>	<p>1.</p>	<p>Realizacja zadań wynikających m.in. ze szkolnych programów profilaktycznych w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary agresja, • promocja zdrowia i zdrowego stylu życia, • kształtowanie silnej więzi rodzinnej, • wzbogacanie wiedzy o skutkach społecznych spowodowanych przez uzależnienia, • spotkania tematyczne z przedstawicielami Policji, Służby Zdrowia, Sądu, • wyrabianie nawyków współuczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i szkolnej, • uczenie zachowań asertywnych, • przygotowanie dziecka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji, • pogadanki, przedstawienia, spektakle, projekcje filmów o tematyce antyalkoholowej, • uczenie umiejętnego korzystania z internetu-selekcjonowania informacji 	<p>Urząd Gminy Sławno</p> <p>Jednostki organizacyjne</p>	<p>Praca ciągła</p>	<p>36.000,00 zł.</p>
--	------------------	--	--	---------------------	---

2.	<p>Organizowanie akcji promujących życie bez uzależnień; wspierających alternatywne formy spędzania czasu wolnego w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wycieczki turystyczno–krajoznawcze, biwaki, • spotkania tematyczne, • organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć komputerowych, sportowych, artystycznych, czytelniczych, promujących młode talenty, • dofinansowanie zakupu sprzętu rozwijającego kulturę fizyczną w szczególności w szkołach prowadzących zajęcia pozalekcyjne, • dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego oraz programów komputerowych dla jednostek prowadzących dodatkowe zajęcia pozalekcyjne-/udostępnienie komputera z bezpłatnym dostępem do Internetu/, • wspieranie klubów sportowych, kół zainteresowań, zespołów folklorystycznych, świetlic wiejskich, • organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, festynów, akcji choinkowych, akcji związanych z wypoczynkiem letnim i zimowym 	<p>Urząd Gminy Sławno</p> <p>Jednostki organizacyjne</p> <p>Rady Sołeckie</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Księża z Parafii z terenu Gminy Sławno</p>	W ciągu roku	
3.	Uczestnictwo w kampaniach, akcjach, obejmującej przeciwdziałania patologii.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Zgodnie ze zgłoszeniem	

III. Działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie skierowana w szczególności na dorosłych	1.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest: <ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie i zachęcanie rodzin do działań profilaktycznych poprzez m.in. wymianę informacji pomiędzy rodzicami, nauczycielami, pracownikami GOPS, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego • ukazanie negatywnego wpływu używek w tym alkoholu na organizm. 	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinarny GKRPA	Praca ciągła	10.000,00 zł.
	2.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	3.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych na sprzedawców napojów alkoholowych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	4.	Kontynuowanie punktów informacyjnych w zakresie uzależnień - tablice informacyjne, kąciki profilaktyczne gazetki szkolne.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	5.	Informowanie społeczności lokalnej o punktach niosących pomoc osobą uzależnionym, współuzależnionym i ofiarom przemocy.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinarny	Praca ciągła	
	6.	Szkolenia grup zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych.	Wyłoniona instytucja	Zgodnie z zapotrzebowaniem	
IV. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej	1.	Podjęcie dalszych działań w celu udostępnienia bazy specjalistycznej w tym: psychologa, terapeuty, radcy prawnego i funkcjonariusza policji. – funkcjonowanie punktu konsultacyjnego/placówki wsparcia dziennego	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z zapotrzebowaniem	24.000,00 zł.

dla osób i rodzin z problemami uzależnienia, współuzależnienia i przemocy w rodzinie	2.	Partycypacja w kosztach funkcjonowania Zespołu Intencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z umową	
	3.	Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób z grupy ryzyka.	Gmina Sławno GOPS Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	
V. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowania społecznego, brakiem umiejętności radzenia sobie z problemami	1.	Kontynuowanie współpracy m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • ze Stowarzyszeniem Abstynenckim OPOKA, • z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie, • z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Zespołem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, • z Komisariatem Policji w Paradyżu, • z Sądem Rejonowym w Opocznie -w szczególności -III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, • ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu 	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinarny	Praca ciągła	1.000,00 zł.
VI. Działalność naprawcza w zakresie uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie	1.	Prowadzenie indywidualnego przypadku w tym kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.	GKRPA GOPS Komisariat Policji w Paradyżu Zespół Interdyscyplinarny	W ramach otrzymywanych sygnałów	7.000,00 zł.
	2.	Podejmowanie działań kierunku rozwiązywania problemu przemocy -w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny	W ramach otrzymywanych sygnałów	

	3. Reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy	Jednostki organizacyjne	W ramach otrzymywanych sygnałów
	4. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w celu zapewnienia kompleksowych działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym i przemocy - procedura „Niebieskiej Karty”	GKRPA Jednostki organizacyjne Komisariat Policji Ośrodki Zdrowia Kuratorzy Sądowi PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów
	5. Udzielanie rodzicom wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych.	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów

Łączny koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi kwotę 85.000,00 zł.

Osoby wchodzące w skład Komisji niebędące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno otrzymują wynagrodzenie w formie diety za udział w posiedzeniach w wysokości:

- Przewodniczący Komisji 120,00 zł. brutto/ słownie: sto dwadzieścia złotych/
- Członkowie Komisji po 100,00 zł. brutto /słownie: sto złotych/
za każde posiedzenie,
- Przewodniczący Komisji oraz Członkowie Komisji za wszelkie dodatkowe czynności podejmowane w ramach prowadzonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości - 13,70 zł brutto /słownie: trzynaście złotych siedemdziesiąt groszy/ za każdą godzinę wykonywania w/w czynności.
Rozliczenie czasu wykonywania dodatkowych czynności następuje na podstawie oświadczenia Przewodniczącego/Członka Komisji składanego na koniec miesiąca.

Osoby wchodzące w skład Komisji będące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno biorą udział w jej pracach w ramach swoich obowiązków służbowych, a czas pracy Komisji jest równoznaczny z czasem pracy w ramach ich stosunku pracy.

VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Jako wskaźniki realizacji Programu przyjęto:

- liczbę cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczbę prowadzonych przez GKRPA spraw z zakresu leczenia odwykowego,
- liczbę udzielonych porad m.in. psychologicznych, prawnych, doradcy rodziny,
- liczbę rodzin, w których występuje problem alkoholowych objętych pomocą GOPS,
- liczbę zorganizowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych z zakresu problemu alkoholowego skierowanych do społeczności lokalnej w tym dzieci, młodzieży i osoby dorosłe.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W celu oceny, jakości, skuteczności i efektywności niniejszego Programu zachodzi konieczność zbierania i analizowania pozyskanych danych. Dlatego też koordynację Programu powierza się Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- analizy danych na temat problemu alkoholowego na terenie Gminy,
- wymiany informacji pomiędzy instytucjami realizującymi działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie Gminy,
- sprawozdań z realizacji zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywane będzie w ramach środków pochodzących z opłat z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie Gminy na rok 2020 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym Programie kwotę 85.000,00 zł.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Stanisław Zbulski